

СЕНАТОР ТАЙДИНГС ДОМАГАЄТЬСЯ ЯКИХ СКИТАЛЬЦІВ БУДЕ ВИДАВАТИ АМЕРИКА СОВЕТАМ? РОЗБРОСННЯ СВІТУ

„Що за іронія! Вчасі, коли 51 найбільших держав світу зрікаються раз на все війни як засобу державної політики і проголошують приналежність до Організації Об'єднаних Держав у її змаганнях для тримання миру, то водночас вони виставляють на парад свою збройну силу на суші, на воді і в повітрі у таких розмірах, яких земля ще не бачила“ — оце вихідна точка сенатора Миларда Р. Тайдингса з Мериленду, коли він поставив у сенаті Злучених Держав в понеділок 28 січня внесок, щоб президент Труман дав почин до скликання конференції для загального розброєння.

„Що сталося з О.О.Д. і з великими-мислителями, з яких ця організація мала бути складена? ... Чи вони не бачать, що їх теперішній підхід до О.О.Д. і до її основних проблемів є слабкий, подібний до партацтва і недоцільний?“ — запитував Тайдингс. „Пересічна людина з вулиці хоче цілковито розброєння суші, на морю і в повітрі в кожному краю і хоче конфолі, яка доглядалаб, щоб розброєння було втримане“ — Сенатор Тайдингс є членом Військової Комісії і членом Комісії Атомової Сили. Вчасі його двогодинної промови інші сенатори ставили запити, з яких була прихильність до пропозиції. Коли сенатор Фулбрайт завважав, що така інспекція над державою є заломанням дотеперішнього поняття суверенності, Тайдингс відповів, що він більше заінтересований у тім, щоб врятувати життя ніж у втриманню суверенності.

ЗЛАГОДЖЕННЯ СТРАЙКІВ ПІДБАДЬОРИЛО БІРЖУ.

Заповідь миру у продукції внаслідок наладнання великих страйків відбилася негайно на ньюйорській біржі, подібно як це сталося після проголошення кінця світової війни. Ціни вартісних паперів підскочили до небувалої висоти за всі останні літа. В понеділок 28 січня продано на біржі 3,480,000 акцій. Найвище підскачили акції бавовняних підприємств. Такої високої ціни в цій ділянці не було впродовж останніх 22 років. Значці кажуть, що це нездоровий знак, бо це признака наближаючої інфляції внаслідок великої підвишки платні, за якою піде підвишка цін продуктів.

ФЕДЕРАЦІЯ ПРАЦІ ОСТЕРІГАЄ ПЕРЕД ІНФЛЯЦІЄЮ ВНАСЛІДОК ВЕЛИКИХ ПЛАТЕНЬ.

Головна квартира Американської Федерації Праці оприлюднила остерогу перед надто великими домаганнями платні, які доведуть до інфляції. Остерога поміщена в урядовім бюлетені Федерації „Місячний перегляд праці“ у якому сказано, що Федерація працює для добробуту робітників по можності без страйків, а зате потіжно додела до підвишки платні від 10 до 20 відсотків для півтретя мільона людей. Федерація вказує, що не раз зиск п'яти центів може довести до велитенської втрати тоді, коли цей зиск приневолить підприємців підняти ціну продукту понад стелю. Раз зломиться устійнена ціна, тоді вже не можна стримати дальшої підвишки цін інших продуктів, а з тим і підвишки стопи життя.

Назагал, каже А. Федерація Праці, робітники дістали в воєнних часах підвишку платні на 50 відсотків, а ціна прожитку підвищилася лише 32 відсотки, отже нема причини до настирливих надмірних домагань. З хвилиною, як платня буде підвишена понад міру; тратить і родина робітника на своїх ошадностях і на закупні життєвих потреб, які скачуть у ціні.

КОМУНІСТИ ХОЧУТЬ ПЕРЕМІНИТИ ПІКЕТУВАННЯ У ПАРТІЙНІ МАНІФЕСТАЦІЇ.

На окружній конвенції Комуністичної партії в Нью Йорку перейшла резолюція з домаганням, щоб з членства партії усунути Ирла Бравдєра, який як голова партії, перепродав її через час війни. З інших справ звернено увагу на розбудову сильної партійної організації, яка далаб провід робітництву в „його економічній і політичній боротьбі.“ Конвенція теж видала доручення, щоб Комуністична партія підпомагала страйкарів в такий спосіб, щоб злучитися з робітниками на всіх постоях вчасі пікетування.

ПРИРОДНІ БАГАЦТВА АМЕРИКИ ВИЧЕРПУЮТЬСЯ

Щедра господарка природними багатствами вчасі війни довела до цього, що деякі мінерали в Америці вичерпуються — таке написав секретар внутрішніх відносин Гаролд Л. Ікес у звіті до президента. Є 22 мінерали в Америці, що вичерпаються впродовж 35-літ. Так наприклад нафти вистарчить ледви на 15-20 літ, коли не відкриють нових джерел. Є лише 9 мінералів, між ними залізо, яких припаси можуть вистарчити на сто літ і довше.

ЯК НЕ МАЄТЕ ПРАЦІ, АБО ХОЧЕТЕ КРАЩО,

чому не користати з оголошень знаменитих нагод для зрібку, поданих у оголошеннях нових робіт у „Свободі“?

ЯКИХ СКИТАЛЬЦІВ БУДЕ ВИДАВАТИ АМЕРИКА СОВЕТАМ?

У відповідь на інтервенцію Українського Конгресового Комітету з 17 грудня 1945 у департаменті стейту, і на лист цього комітету до ген. Айзенгавера в справі трактування українських скитальців в американській окупаційній зоні в Німеччині у зв'язку з домаганням Советів, щоб їх передати советському уряду, департамент війни у Вашингтоні відповів голові У. Конгресового Комітету С. Шумейкови таке:

„У загальній справі репатріації українців до Советського Союзу, інтересно вам буде знати політику уряду Злучених Держав, приноровлювану військовою владою Злучених Держав до українських скитальців відповідно до їхнього державного стану як советських громадян, польських громадян, чехословацьких громадян або походженням з інших країв, в яких вони могли бути громадянами, або належать до бездержавних осіб, Українських скитальців вище згаданих категорій не передається до їхніх дотичних країв походження, хіба, що вони собі цього забажають. Єдиним винятком від цього правила є ці українці, до яких пристосовується умова з Ялти між Злученими Державами й Союзом Советських Соціалістичних Республік з лютого 1945 року, коли ці українці були не лише громадянами, але водночас ще й дійсно перебували на території Советського Союзу в дні 1, вересня 1939, і коли вони підпадають під такі категорії: 1. такі, що їх приловлено в німецькій уніформі; 2. такі, що були членами советської збройної сили в дні 22, червня 1941 або пізніше і не були опісля з неї звільнені; 3. такі, що їх на підставі очевидних доказів приловлено на співпраці з ворогом в такий спосіб, що вони добровільно співробітничали з ворогом, даючи йому добровільну допомогу або утримання“.

Повищий лист носить дату 24. січня 1946 і був написаний в Бюрі Генерального Аджутанта Воєнного Департаменту у Вашингтоні до числа AQOV-S 080 з підписом: EDWARD F. WITSELL, MAJOR GENERAL, ACTING THE ADJUTANT GENERAL.

КОНГРЕСМЕН ДАЄ РОСП РАДУ ЯК ПЕРЕЖИТИ ДОВШЕ ВІД ДРУГИХ,

З нагоди оприлюднення напасти московських „Ізвестій“ на Католицьку Церкву заявив ньюйорський конгресмен у Вашингтоні Доналд О'Тул, що коли Росія справді бажає миру в світі, вона мусить перестати нападати на релігійні установи й проповідників. „Коли Росія застоє собі дещо з науки і слів Христа, вона втримається у своїм існуванні. Лише те, що добре, може втриматися, а що лихе, знищить само себе“ — пригадавав О'Тул.

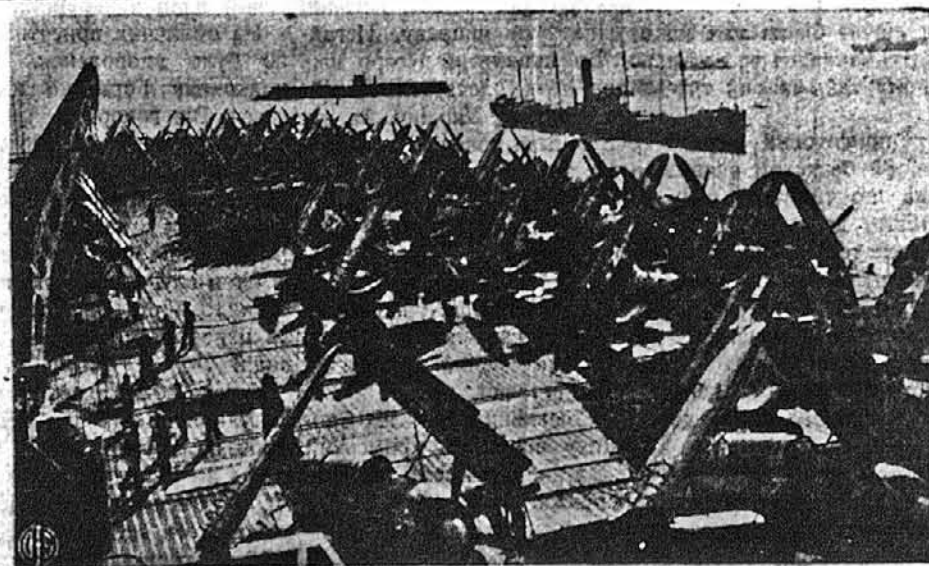
В О. О. Д. ЗАЧИНАЄТЬСЯ РОЗГЛЯДАТИ СПРАВУ БІЖЕНЦІВ І БЕЗДЕРЖАВНИХ В ЕВРОПІ

Від кількох днів дебатують в Лондоні делегати, що зібрались на перші наради Асамблеї Об'єднаних Держав, над дуже важкою і складною проблемою: Що зробити далі з великою масою позитивних лідерів і бездержавних людей в Європі, що з різних позитивних причин не можуть чи не хочуть вертати до свого рідного краю. Зачав ту проблему виводити на ширшу арену британський міністр Филип Ж. Ноел-Бейкер, домагаючись допомоги для усіх збігців і з усіх країв, а теж доряджуючи передати проблему до глибшого розсліду Раді Економічних та Соціальних Проблем. Бо тільки тоді, казав він, коли ця Рада призбират усі відповідні матеріали, буде можливо цілій Асамблеї вирішити це остаточно. Пані Рузвельт поперла це і додала, що люди в Злучених Державах дуже заінтересовані цією проблемою, яка дуже важна і повинна бути вирішена в інтересі людськості. Теж заявила, що американський уряд радо перебере на себе ту частину тягару, зв'язаного з біженецькою проблемою, яка на нього припадає. Та проти цього говорив представник Югославії, д-р Алекс Г. Беблер. Він домагався, щоб обмежити допомогу скитальцям найдалі до чотирьох місяців. До цього часу, казав він, вони всі повинні вернути додів. Інакше, казав він, будемо втримувати „цілі армії квізлінгів“, як от ті, що є проти уряду Тіта в Югославії. Помагати, казав він, можна тільки німецьким жидам і еспанцям, що боролись проти уряду ген. Франка. Решта скитальців, казав він, це ті, що співпрацювали з Гітлером, це воєнні кримінальники, яких треба поставити під суд, якщо їх їхні краї не улашкують. Е. Сасен, делегат Нідерляндів, був за те, щоб створити окрему міжнародну організацію з спеціальною ціллю допомогти політичним збігцям. Прочитано теж британське меморандум у справі скитальців, яке стоїть на тому, щоб допомагати усім скитальцям.

ЗАЧИНАЄ ОПИСУВАТИ „ТЕРОРИСТІВ“ В КАРПАТАХ, ЩО ХОЧУТЬ „ВИЗВОЛИТИ УКРАЇНУ“.

Ньюйорський „Дейлі Ньюз“ з минулого понеділка заповів серію дописів свого кореспондента, Тінолда Санді, що перебуває тепер в Чехословаччині. Дописи ті мають подати відомости про різні ватаги, що знаходяться в горах Карпатах і мають бути під контролею „українських ірредентів“, що називають себе „бандерівцями“. Вони, каже перший допис, distant допомогу від тих, що служили в рядах ген. Власова, чи від бувших німецьких гестаповців, а теж і від польського уряду в Лондоні й ген. Андерса, що командує польськими військами, що є під британською і американською владою і не хочуть вертати до Польщі. Перший допис дуже баламутний. Операційний терен мав би обійматися територією довкола Дуклі в Карпатах аж до Сяноку в Галичині й Словаччині по другім боім Карпат. Допис висланий з Гумєного. „Терористи“ малиб воювати з Соведами і теперішнім варшавським режимом. Начальним командантом над якими 20,000 озброєними „терористами“ мав би бути „бувший нацистський офіцер „Бендер“, що хоче „визволити Україну“.

До цього можна додати, що описуючий це мабуть чув щось про „бандерівців“ і Бандеру. Як виходить то його перший допис опирається на інформації з комуністичних джерел.

НАЙБІЛЬШИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ ВОЄННИЙ КОРАБЕЛЬ. — Є ним тепер „Френклін Д. Рузвельт“, що є властиво літаконосцем, що має 45,000 тон поємності. Картина знята, як він відпливав з пристані в Норфолк. На покладі бачимо повно літаків, що готові кожної хвилини до відлету.

ІРАНСЬКО-СОВЕТСЬКИЙ СПІР ПЕРЕД РАДОЮ ЗАБЕСПЕКИ О.О.Д.

Безогляду на те, яке западе рішення в Раді Забезпек Організації Об'єднаних Держав в справі спору між Іраном і Соведами, то це дуже важне, що такі перейшло більшістю голосів, що кожна держава, що є членом О.О.Д., має право домагатися бути вислуханою. Таким чином представник Ірану, Сейед Гасан Таквізадег, предложив Раді закиди, які має його уряд проти Советського Союзу. Отже він покликався в першу чергу на договір між Соведами і Іраном з січня 1942 року, яким Совети зобов'язалися не вмішуватися у внутрішні справи краю. Потім навів приклади, що Совети не додержують цієї умови, та що держать в Азербейджані навіть і до 75,000 війська, яке мішається у політичні справи цієї провінції, не дозволяючи іранській армії вступити на цю територію. Іран, казав він, є одиноким суддею щодо цього, що діється на тій його території й що там треба зробити, щоб запанував спокій. Тому Совети не повинні вмішуватися у цю справу Ірану і не перешкаджати урядови зробити порядок в Азербейджані. Советський делегат, А. Вишинський, заявив у відповіді, що Рада Безпек не повинна цю справу займатися, а повинна її змісця відкинути. Стояв при тому, що заки якась справа малаб прийти під обради Ради Забезпек, то повинна бути поладжувана самими сторонами. Казав, що советський уряд переговорював у цій справі з іранським а той останній висказав своє вдоволення з нарад, а переговори перервані, бо іранський уряд не достарчив досі дальших інформацій, які мав достарчити. По вислуханню обидвох сторін справу відложено. Знов з Тегерану, столиці Ірану, звідомляють, що уряд наказав своєму посольству в Лондоні зачати нові переговори з Соведами.

СОВЕТИ ЗАБЕРУТЬСЯ З ІРАНУ.

Таке заповів у Каїро Могамед Сад, бувший іранський прем'єр. І то на 2. березня, згідно з умовою. А як так станеться, каже він, то в Азербейджані скоро буде спокій, бо мешканці тої провінції були завжди лояльними іранській владі.

ПРИСУДИ НА НІМЦІВ У КИЄВІ.

Бритійська новинкарська агенція звідомляє, що скінчилася у Києві судова розправа проти німецьких генералів та інших обвинувачених за воєнні злочини в Україні. Всіх визнано винними, а 12 підсудних, включно з трьома німецькими генералами, засуджено на кару смерті через повішення.

УРАН ПІД СОВЕТСЬКОЮ КОНТРОЛЕЮ.

Чехословаччині є одиноке в Європі місце, де знаходиться уран. Це в Яхимові, недалеко відомого в світі Карльсбаду, згл. Карлових Варів. Та копальні урану є під виключною контролею советського війська, що не допускає нікого, щоб міг перевірити, що там діється. Однак чехословацький міністр заграничних справ, Ян Масарик, заявив, що чехословацький уран не буде вживаний на деструктивні цілі.

ВАТИКАН ПРОТИ „ІЗВЕСТІЙ“.

„Осерваторе Романо“, що вважається офіційним органом Ватикану, виступив в дуже гострім тоні проти артикулу, що був поміщений в московських „Ізвестіях“, а в якому написано, що Ватикан, іменууючи нових 32 кардиналів, старається тим поширювати „реакційну політику по цілому світі“. Зокрема взято в оборону ньюйорського архієпископа Ф. Ж. Спелмана, про якого написали, що він обороняв по Перл Гарбор прийняття Ватиканом японського амбасадора. Ватиканський орган тепер пише, що архієп. Спелман теж обороняв Ватикан і проти тих, що домагались, щоб Ватикан повів кампанію проти Советів. Згадалий часопис оборонював теж архієпископа Бернарда Гріфіна з Весмінстер, Англія, що теж став кардиналом, а на якого накинлись „Ізвестія“.

ТЕРОРИСТИ В ПАЛЕСТИНІ.

Бритійська влада загострила сильно кари за всяку терористичну акцію в Палестині. Проголошено кару смерті за порушення якогонебудь припису Оборонних Заряджень. Це сталося по тім, як якась смілива група терористів зробила напад на табір британських летунів і забрала там повно амуніції та зброї, яку вправді потім знайдено, але терористів не зловлено. Терористи, яких було 15, були перебрані в мундурі летунів.

УМІРКОВАНІ ГОРОЮ.

Так є і з першими повоєнними виборами в Німеччині, що відбулись у американській зоні. Перемогли християнські демократи.

ПАЛИЛИ ЖИВЦЕМ ДІТЕЙ.

Таке було в концентраційнім, нацистським таборі в Освенцімі. Зізнала це на суді в Норембергу французька комуністка Марі Клод Валіан-Кутріє. Теж говорила, як стерелізовано жінок, головню жидівок.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597-7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодинокі числа три центи.		Three cents a copy.	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На пів року	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
Число з суботи (з англійською мовою):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	\$2.50	One year	\$2.50
На пів року	\$1.50	Six months	\$1.50
В Джерсі Сіті і Заграниці:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
За оголошення редакція не відповідає.			
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.			
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.			

ВІД СЛІВ ПРО ІДЕАЛИ — ДО ПРАКТИКИ

Президент Труман пригадав теж у своїм річному посланню до конгресу ідеали, яких будемо держатись у нашій заграничній політиці. І так є, що хоч многі не погоджуються з президентом у деяких точках домашньої політики, то назагал всі стоять за ті ідеали і за ту програму, що зв'язані з заграничною політикою Злучених Держав. Тільки побоюються, що не зважаючи на наші гарні слова та ідеали, ми в практиці ведемо таку надто „угодову“ політику, що рівняється закидуванню принципів, особливо, коли йде про відношення до Советів. Отже іде тепер про те, щоб наш уряд виявив більше принципів у ділах, бо на словах — то все виглядає якнайкраще.

Президент Труман ще раз підкреслив, що які не заходили міжнародні труднощі, то у Вашингтоні не думають йти на поступки аж так далеко, щоб порушувати життєві інтереси Злучених Держав, чи відкріпати американських ідеалів.

Злучені Держави не будуть теж за те, щоб приглушувати голоси малих держав, казав президент.

А як маємо мати в світі мир, то він мусить бути опертий в такій самій мірі на силі, як є опертий теж і на справедливості. І це казав президент Труман, що Злучені Держави не затвердять тепер нічого такого, що противиться американським ідеалам.

Ми навели ось так тільки найважливіше, що президент уважав за відповідне особливо підкреслити саме в тому часі, коли радить у Лондоні Асамблея Об'єднаних Держав, та коли робиться підготовка до мирової конференції. Та як це все розуміти, покаже доперва практика. Ми чули, наприклад, подібні речі від славного попередника през. Трумана, що рівночасно давав згоду на такі умови як ті, що їх прийнято в Ялті, а які, коли йде, наприклад, про катальців в Європі, цілком противні американським ідеалам. Коли ж йде про голоси „малих“ чи „середніх“ держав, які мусять бути вислухані, то ми радіб знати, як буде далі з голосами таких великих поневолених народів як український, якого речником визнає наш уряд теж і ворогів визволення України. Бо-ж чи голос такого Мануїльського є голосом України й українського народу? А як на міжнародному полі тільки його голос чути, то як можна приймати це за дійсний голос України і рівночасно твердити, що ми поступаємо згідно з ідеалами американської демократії?

Надто багато маємо доказів на те, що американський уряд дуже добре визнається на тому, яке положення України під владою Кремлю, та що це за представники України оті Мануїльські й їм подібні. Як от в Сан Франсиско приймали Україну до Організації Об'єднаних Держав, то різні державні мужі характеризували її положення, свободу і суверенність дуже ясно й правдиво. Та українському, гнобленому народові з такого правдивого розуміння його положення, ні користі, ні помочі нема. А це тому, що практично політика уряду не є тут згідна з американськими, свободолюбними ідеалами.

До всіх людей совісти в цілому світі

(„Нова Епоха“, 1945; надіслане до „Свободи“ американським воєнком з Німеччини під американською владою з проханням трьох українських учених і письменників, В. Шаяна, М. Байдана та К. Брама, щоб цей лист помістили українські часописи в Злучених Державах і Канаді).

Останнім часом підсилася кампанія ворогів української еміграції, що перебуває на теренах Німеччини, з метою обмовити, очорнити її репутацію і в такий недостойний спосіб створити відповідну атмосферу, щоб полегшити примусове вивезення її з Німеччини до катівень Советського Союзу. Кампанія ведеться і явніми, і тайними каналами, обдувано і всеохопно. Нещодавно і в німецькій пресі з'явилася інсинуаційна стаття баварського міністра, комуніста Шмідта. Отже залунав голос і з баварської провінції комуністичного тоталітаризму.

Нам уже заперечують право називатися українцями, тобто особами, приналежними до численного, самобутного народу, який посідає свою культуру і трічі мав у своїй історії державну незалежність. Інструкція, що надійшла до українських еміграційних таборів в американській зоні, розглядає нас, українців, як народно підданих, яка входить до тієї польської та російської народів. Ще не встигла відлучити промова президента Трумана, яку преса характеризувала як нове слово в організації життя людства на справедливих основах, як уже на шляхетний пункт її про самоозначення народів падає цинічний плавоч.

Ми, українська еміграція, категорично відкидаємо право на будь-яку кваліфікацію і характеристику нас з боку режиму, який у нечужай ненависті до нашого народу і з воїстину дивовиською жорстокістю замучив голодом кілька мільйонів українського селянства, фізично знищив тисячі і тисячі української інтелігенції, духово розкладав і губив наш нарід, порушував дорогі нам і незаступні пам'ятки нашої культури.

Треба ясно і недвозначно сказати, якими мотивами керується червоний імперіалізм, цей потворний лиходець нашого народу, обмовляючи українську еміграцію і жадаючи її видати.

Кожному об'єктивному спостерігачеві впадає в око масовий характер української еміграції. Не може він не зробити висновку, що фактично йдеться про частину українського народу, бо попри велику кількість емігрантів в ній є люди всіх соціальних верств — від ученого до селянина — і всіх повікових груп обох статей: старі, чоловіки і жінки в силі віку, молодь і діти. Отже самі тільки фактом свого існування така численна і різноманітна соціальним складом українська еміграція є красномовним обвинуваченням проти Советів, як державно-політичної системи. То чи не дивно, що більшовики вживають усіх засобів для дискредитації української еміграції, для усунення її впливів на світову опінію, для її знищення?

Советська брудна агітація хоче виграти на тому, що наш відізд з батьківщини в час відступу німців і обсадження її червоною армією висвітлює як акт симпатії національно-соціалістичному режимові. Тому з максимальною цінністю заявляємо, що нинішня українська еміграція ставилася до політики і дій нацистського режиму на Україні з неменшою ворожістю й огидою, як і до советського режиму. Більшовики хотіли би переконати світ, що ми мали прихильність до слов'янофобських концепцій гітлеризму до перетворення нас і нашого народу в погній для герренфольку; що ми з радістю і моральною сатисфакцією відлучили на своїй шні нацистське ярмо. Але в це можна було повірити тільки в тім разі, коли ми були в стані щиро і тепло згадати ярмо советське і сказали б привселюдно, що нам це за Советів стало милым рабством і солодким тягар на шні. Ні, зміна власника ярма не переродила нас і не стали ми рабами, як і не були ними перед тим! Советська пропаганда хотіла б сугерувати світові, що ми маємо сентимент до тих, хто голодом і виснаженням замучив сотні тисяч наших братів — полонених червоної армії, хто палив наші села і вистрілював їх людину від малого до великого, хто убив кількох наших письменників, що їх криві і друзі перебувають нині в емігрантських таборах УНРРА.

Але досить про це: дальші розважання на цю тему подобаються нам якесь виправдання, а ми його не потребуємо.

Тільки ще один факт, для пікантності. Серед української еміграції значний відсоток становлять особи, примусово вивезені німцями на роботи до райху, або немилосердно вигнані ними з рідних гнізд при відступі німецьких військ з України. Ці люди тепер, по розгромі райху, не хочуть повертатися до своєї батьківщини і воліють загинути на чужині, ніж потрапити додому. Чому? Драма українського народу (а він знав їх багато у своїй історії) полягає в тім, що він і його край стали ареною боротьби двох тоталітарних і аморальних потуг, однаково

заінтересованих у безогляднім послабленні і дегенерації нашого народу і в опануванні його матеріальних багатств. Наш нарід став ковадлом, на який спадали страшні удари двох нищучих молотів. Доля судила нам бачити, як розколювався на порох один з цих молотів. Більшовики хотіли би переконати світ, що ми але зробили, використавши нагоду і уникнувши сатанічних ударів другого, покинувши цілого молота. Хто з чесних людей пристане на їх думку?

Український нарід почав свого часу проти німців нерівну, але героїчну боротьбу, створивши свою партизанську армію і політичне підпілля. Політичні в'язні української національності, що пережили жахи німецьких таборів нищення, можуть докладно розповісти про цю боротьбу. Вони, політичні в'язні, нині вільні, гуртуються по таборах і не їдуть додому. Чому?

Після краху німецького тоталітарного кольоса та сама українська повстанча армія, що боролася проти німців, перекочувалася на одчайдушну боротьбу проти московського імперіалізму і, кривавлячись, веде її і сьогодні.

Своє завдання українська еміграція бачить у боротьбі нашого народу за його ствердження в житті. Ми освітлюємо і будемо освітлювати перед світом сенс і зміст цієї боротьби — тепер і в минулому. Ми не маємо потужності наших ворогів, але вони бояться єдиної зброї, яку маємо ми і їм якій: правді!

Так, наші вороги бояться правди, про яку ми будемо кричати світові. І не зупиняться вони ні перед якими хитрощами, маневрами, інсинуаціями та підлогами, аби тільки терти з лиця землі українську еміграцію. Ми це знаємо і попереджаємо всіх, хто з неохоти чи самотності хотів би прислухатися до п'яного вранішнього більшовицького злощасного: владі нас в їх руки. Ми свідомі кармічних законів історії і твердимо, що такий переступ проти совісти не лишиться непокранимим раніше чи пізніше.

Народи, держави — політичні системи, партії і їх керівники жнуть те, що сіяли. Історична Карма (неминучість) не знає пощади. Вона знищила впродовж кількох лише років демонічну і, здавалося, непоборну потугу, вона знищить — раніше чи пізніше — і концентраційний табір на ролі, що їм йому Советський Союз! Часткова кара Карми вже впала на більшовизм — досить згадати, що червоний тоталітаризм упродовж свого короткого історичного існування власними руками фізично вигубив своїх творців і борців, які — теж злочинним і кров'ю — ствердили його панування на території царської Росії. І нашої крові, крові наших старців, жі-

рішальній хвилині пічне зачіпку з півночі так, щоб не дозволити Петрові кинути цілої сили на Україну. Думаю, що такий план найкращий.

На обличчях присутніх видно було відчуження. Навіть полковник Горленко згоджувався. Він говорив:

— Сотник Мусій, що недавно перебував тайно на Україні, повідомляє, що на Правобережжі всі нам прихильні. Ждуть лише нашої появи, щоб із нами злучитись і разом стати до боротьби. Вже надійла народова московська само-воля!

Нарада зближалася до кінця. Постановили зібрати всіх козаків на другий день і вирушити до Караджі, щоб звідти, злучившись із везирською допомогою, виправитись на Україну. Старшина розходила. У кімнаті лишився гетьман. На доріжці темніло. В кімнаті відкута тяглися сірі клуби диму.

Українці в Канаді

В канадійських „Українських Вістях“ пише д-р В. Ю. Кисілевський в статті „Підсумки з війни“ теж і про те, які є підсумки з життя канадійських українців за цей час. Читаємо там, між іншим, таке:

Які впливи мала війна на українців в Канаді? Осягнення, які вони добули за останні шість літ, годі вказати цифрами але ті осягнення безсумнівно великі. Можна сказати, що в звичайних часах треба булоб десятиліт, щоб їх добитись. Економічне положення їх значно поправилось; це відноситься однаково до фермерів, робітників та професіоналістів. Вони увійшли до державної служби, де перед війною їх майже зовсім не було. Вони стали важним фактором і в політичному житті. Тільки вистане поглянути на листі посольських кандидатів усіх партій, щоб переконатись про зріст політичного зацікавлення в українському громадянстві. Військові бюлетені повні імен українців, що одержали відзначення, або підвищення. Правда, між іменами міністрів чи віце-міністрів ще не стрічали ми українського імені, та само як не стрічали генерала українського походження, але до того є свої причини. Не треба забувати, що українська еміграція ще дуже молода і ще було часу виховати і вишколити відповідних людей; друге, в українців не було глибшого заінтересування воєнним ділом в мирний час. Не було також відповідного числа професіоналістів, з яких в Канаді рекрутуються вищі старшини. Білішій українців в Канаді, це фермери. З досвіду знаємо, що син в господарстві представляє велику економічну вартість і поміч. Батьки, не маючи самі великих матеріальних засобів, не все могли спромогтись на таку велику жертву як посилання синів до шкіл. А

но, молоді і діти, коли вона пролетіла — тут у Німеччині, чи в катівнях НКВД — не подарує Карма ні безпосереднім катам, ні їх сприячам, свідомим чи несвідомим.

Марною і нікчемною є думка, що ціною нашого життя можна буде здобути якийсь шанс у теперішній боротьбі за мир у світі. Він, цей пристрасний жаданий і ще такий далекий мир у світі, буде дальше від свого здійснення рівно на стільки, скільки заважають наші смертні муки і наша кров на престолі Всевисшнього, де міра речей є відвічною однаково і де правда та справедливість, добро і возмездя за зло є абсолютні.

М. Байдан,
український письменник.

проте, українські батьки, більше чим які другі, цінять вагу науки, доказом чого є сотні молодих наших професійних сил, які з малими винятками є фермерськими синами. З тих, часто дуже молодих професіоналістів, рекрутуються ті капітани, майори і підполковники, високо декоровані старшини лєтунства, про яких читаємо в наших і англійських часописах.

Військовий однострій зближив до себе вояків різного походження. А що українці в Канадійській Армії були найчисленнішим елементом по французу, то про них найбільше в Армії знають. Шість літ спільного життя, спільних терпін і спільних хвиль відпочинку, зродили приятельську атмосферу. а часто й тісну дружбу між вояками різного походження. Поволі почала зникати бар'єра, яка десятиліття ділила англо-саксонця від українця. Той пролом в традиції треба перенести і в цивільне життя. Це не прийде легко, не прийде скоро, але колись такі мусить прийти.

Молода генерація, яка саме тепер промінує військовий однострій на цивільний одяг, буде мати завдання продовжати ті традиції, які вона започаткувала у війську. Рівночасно спадуть на неї ще й громадські обов'язки. Батьки повинні зрозуміти, що їхні сини це вже не є ті „бойси“, що грали м'яча за хатою, але це вже дорослі мужичини, які за роки військової служби набрали може більше життєвого досвіду чим їхні батьки могли придбати за ціле їхнє життя.

Ще важко сказати, як та молода генерація вивається зі свого завдання, але все вказує на те, що вона доросла до нього. Вона зіхала світ, навчилася самостійного мислення і діяння, вона на власні очі бачила горе і страждання, яке війна принесла мільонам людей. Ця молодь зустріла сотні, тисячі нещасних країн, які хоч втрачали все, що мали і примиралі з голодом, всетаки не втрачали віри в краще майбутнє, в відзискання тих Чотирьох Свобід, віру в яких часто навіть ми самі втрачали. Повертаючи вояки на власні очі бачили бездомних і голодних, які витали їх зі сльозами в очах як представників свободи і плакали з радості почувши тільки пару слів потіхи, сказаних в рідній мові. Вони зрозуміли чому люди мандрують тисячі миль, щоб хоч почути про свободу, коли не всілі її добитись.

Це є та молода генерація, яка сьогодні входить в наші ряди. Вона отвиріає новий розділ в історії нашого життя.

В кожній українській хаті повинен знаходитись часопис „Свобода“.

Тарас Кульчицький.

ВИСЛАНЕЦЬ

2)

— Здається. Може й везир додася один корпус. Хотів би, щоб ваша виправа вдалась. Всеж краще, якщо Україна відгородить від нас московську захищеність — говорив, усміхаючись, канцлер.

Гетьман задумався. Довкола нісся розкішний шум зашнурованої зелені. Легкий вітерець ніжно розтулював делікатні цвіткі. По лагідному блакиті неба перебігали зористі хмарки.

— Стрибав така хмарка, грається, сміється, аж раптом зірветься та сонцю безмежно-му дорого звільнить...

Нагло за живоплотом почувся дрібний, жіночий сміх, начеб хто камінчиками золотими кидав у блискуче плесо озера.

Григор глянув і аж приста-нув зачудований. За живоплотом побачив молоду, чорноволосу дівчину, що купалася у басейні.

Очарований її красою, не міг від неї відірвати очей. А дівчина, не підозріваючи, що її слідять, почувачись свобідно в жіночому крилі замку, весело купалася, гралася м'ячем, сміялася. Григор отямився щойно тоді, як дівчина цесла в ічарі.

— Це везирська дочка, Баят-хон — пояснив таємничо Бухмет-Алі, що придивлявся жіночій красі таксамо счудований, як Григор. — Ми за-далеко зайшли. Добре, що ніх-тими кидав у блискуче плесо

Вертались. Та розмова вже не могла ніяк склеїтись. Молодому гетьманові не міг зійти з очей принадний образ прекрасної дівчини.

Тільки дівчат бачив уже на своєму житті та жадна не подо-балася йому так, як оця тур-кinya.

Везир приготував гучне прийняття. За бенкетом заявив Григорові, що тишиться сою-зом і пристає до нього. Дуже радо поможе гетьманові доби-тись гетьманства та вже на-віч вислав в імені султана на-каз до кримського хана, щоб він ладився до походу.

При відїзді вручив ще геть-манові дружнього листа до батька.

Над містом послалась пе-редвечірній тінні, потроху гас-день, приладжуючи шлях дрімливому вечорові.

Глибоко задуманий, їхав Григор під опікою татарської стежі та вслухувався в ритміч-ний тупіт коней, що гинули у

безконечній тиші вечора.

Думки ніяк не хотіли поки-нути прекрасної Баят-хон.

III

— Мусимо, панове, негайно організувати виправу. Негай-но! Бо проклятий Петро вже знову нових десяти тисяч вій-ськових садив на Україну. Та він хоче не лиш козацькі вольності знести, але весь народ змес-ти з лиця землі. Як довго бу-демо бездільно сидіти? — го-ворив Орлік до зібраної стар-шини.

— Треба раніше упевнитись щодо всіх союзників... — до-повів генеральний бончужий, Федір Миревич.

— Союзники вже є. На Сло-бідчину вирушить кримський хан, ми знов увійдемо на Пра-вобережжя. Нам на підмогу прийдуть ще татари від вези-ра...

— Які нові відомості від Караджі? — запитав Ломиков-ський.

— Король запевняє, що в

KEEP AMERICA STRONG

JOIN
the MARCH
of DIMES

JANUARY 17-31

Що писала "Свобода" тому 40 років?

18. січня 1906 р.

З НАРОДНИХ СПРАВ В АМЕРИЦІ.

Дівоча читальня "Народної Самопомічі" у Блумфілді, Нью-Джерсі, розвивається дуже гарно. Читальня має простору сальо, членки сходяться двічі в тиждень. В читальні заложений курс для неграмотних. Яких 20 членок побирає науку читання і писання по українськи даром. Предсідницею читальні є Марія Машко, секретаркою Улька Шведа, касіркою Феврона Хвалик, бібліотекаркою Улька Гур. — Місячний духовний часопис під заголовком "Пастир" почав видавати в Нью-Йорку о. Л. Левицький. Передплата \$1 річно. — о. П. Тимків з Іонкерс, Н. Й., захорів поважно і перебуває в шпиталі. Останнє число видавництва "Читальня", тобто книжечка ч. 18, обіймає оповідання: "Як мужик ходив до царя правди шукати". Приготовляється три даліші числа: 19, 20 і 21. — У Колридж, пов. Луз, у Стейті Пенсильванія, зібралось 8 наших хлопців, що хочуть учитися по англійськи і готові платити по \$5 на місяць. Шукають учителя.

"БРАК АМБІЦІЙ".

У редакційній статті під заголовком пишеться так: "Одним з наших численних блудів є між іншими також брак амбіції; брак амбіції особистої і народної. Українець вдовольняється чимнебудь, його бажання невеликі. Раз він добився того, що має мешкання, який такий харч і напиться, а як ще йому остається кілька центів у кишені, він більше нічого не бажає... Під просвітним оглядом українців звичайно нічого більше не хоче, як щоби міг почитати молитвенник, підписатися, піанати нумер... Добро загальне, добро народне в американського українця майже незнане, чуже. Найбільше ще йому зрозумілим є добро братства, до якого належить і добро його парафії. Такі речі йому зрозумілі, ясні і він для них не жалує жертви... Нарід, що має такі малі амбіції, мусить дуже поволі поступати вперед. І винувати його за це не можна, бо він зріс серед певних відносин, які його таким зробили... Сподіватись треба, що життя на новім ґрунті змінить світогляд і амбіцію українців, коли не в теперішнім, то бодей в другім, або в третім поколінні".

СВІТОВІ ДИВА.

В Лондоні в технічних колах розглядають питання, чи не можнаб получити Нью-Йорк і Лондон телефонічно. Збоку теоретичного вважають це за можливе, але питання в тім, чи можна буде збудувати електричну машину такої сили, щоб її вистарчило на таку велику віддачу. — З Ванкувер, у провінції Бритиш Колумбія, в Канаді, звідомляють, що там існує торговля білими дівчатами, яких індіанці купують собі за жінок.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ДІТРОИТ, МИШ.

Збори 292 відділу У. Н. Союзу.

У неділю 30. грудня в 2 год. пополудні відбулися річні збори 292 відділу У. Н. Союзу в саль У. Н. Дому. Предсідник відділу Іван Форись отворив збори короткою промовою і перечитав програму зборів. По прийняттю програми і перечитанню протоколу з послідних зборів вибрано Вол. Дідику головним радником У. Н. Союзу предсідником до переведення зборів. В. Дідик, занявши місце, подякував членам за довіру і покликав на секретаря Д. Дубрівного.

Зараз приступлено до звіту урядників. Перший дав звіт з своєї діяльності предсідник від. І. Форись, а відтак секретар рекордовий Д. Дубрівний. Слідуюч звіт фінансовий і звіт з організаційного життя відділу. Секретар Кізел, даючи звіт з руху членів зазначив, що наш відділ за минулий рік не придбав стільки нових членів до У. Н. Союзу, як би був повинен. Тому просив членів, щоби на слідуючий рік старалися це нагородити і щоби вписували до Союзу свої діти, внуки, а навіть і правнуки, бо лише в молодіжці, котра стане членами У. Н. Союзу, лежить будучність, сила і розвій У. Н. Союзу. Дальше дав сек-

ретар загальний звіт фінансовий з цілого року, а особливо згадав про бірку від членів на Допомоговий Комітет — членки дали по 5 доларів, а дальше про збірку на повоєнний фонд, до котрого збираємо жертви по місяця. З цього фонду ми вислали 150 доларів до Допомогового Комітету. На зборах перечитано імена тих, котрі зложили свої жертви на той фонд. Секретар зазначив, що тільки частина членів складає жертви на той так під цю пору потрібний фонд, а решта, то або не приходять на збори, або не хотять зрозуміти тої високої ціли, як поміч нещасливим нашим братам і сестрам скитальцям. Відтак касіер Андрусевиц дав звіт з свого урядовання, а контрольна комісія (в її імені Василь Лишак) зазначила, що все діловодство находиться в візирцевім порядку. Делегати до У. Н. Дому. Іван Камеєвський, Михайло Андрусевиц і Адам Дутка і делегати до Федерації Українців стейту Мишиган: Іван Дячун і Іван Форись склали звіт з їх участі у згаданих установних. По дискусії над звітами на внесення Р. Масляка дано урядови повне вотум довіри.

Приступлено до вибору нового уряду на 1946 рік і вибрано в такім складі: предсід-

ник: Іван Форись, заст. пані Анна Левкут; секретар фін.: Петро Кізел; касіер: І. Андрусевиц; секр. рек.: Д. Дубрівний; доглядачі хорих: Йосиф Масляк і пані А. Дідик; контрольна комісія: В. Лишак. І. Дячун і П. Ващук; делегати до У. Н. Дому: І. Камеєвський, І. Строжовський і Т. Михальчук; заступники делегатів: М. Коваль, К. Михальчук і Гр. Маланяк; делегати до Федерації Українців стейту Мишиган: А. Блашук, Іван Дячун і Іван Форись; дверник: Б. Шкільник, а прапорщик: Андрій Маланяк, і Гр. Михайлишин. Була ще дискусія про зближаючийся Конгрес Українців в Вашингтоні і про користі, які може той Конгрес принести для української справи. Вчасі дискусії забрав голос гром. Андрій Блашук і в коротких високо-патріотичних словах сказав, що ми мусимо зі всіх сил попірати Конгресовий Комітет морально і матеріально; щоби допомогти Конгресові, то він закликає всіх, котрим лежить на серці добро української справи, щоби зложили свої жертви на цілі Українського Конгресу.

Зложили як слідує:

По \$5: А. Блашук, П. Федик, і І. Столяр; І. Строжовський \$2; по \$1: Г. Маланяк, А. Соломка, С. Левкут, С. Честух, П. Киянчук, М. Нидза і Д. Дубрівний. — Збірка принесла разом \$24.25. а збірка на повоєнний фонд принесла разом \$7.25. На цім програма була вичерпана і предсідник зборів Вол. Дідик подякував членам за візирцеве заховання підчас зборів і пожелавши всім Веселих Свят Різдва Христова і щасливого Нового Року, замкнув збори.

Д. Дубрівний, секр. зборів.

ЖЕРТВИ НА ПРАЦЮ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. Дж. Переслано на цілі Конгресового Комітету \$100, як жертву від Товариства Чорноморської Січі.

За уряд: І. Підгорецький, предс.; В. Бутковський, секр.; І. Гусар, скарбник.

IN YOUR SPARE TIME Why not relax from routine duties and interest yourself in NEEDLE-POINT AND PETIT-POINT We have in stock now a book illustrating in colors very beautiful designs with full instructions. Price \$1.00. Send your order together with remittance to: "SVOBODA" P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

УВАГА! — ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКА СОЮЗОВА ОКРУГА! ЧЕСТЕР, БРИДЖПОРТ, БРИСТОЛ, МІЛВІЛ, ВІЛМІНГТОН, ВУДБАЙН, ФІНІКСВІЛ, ПАТСТАВНІ В НЕДІЛЮ, 3. ЛЮТОГО (FEBRUARY 3, 1946) в годині 1. пополудні НА УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛІ, 847 N. FRANKLIN ST., PHILADELPHIA, PA. відбудуться

ОКРУЖНІ ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

Просимо предсідників, секретарів, касієрів та делегатів прийти на ці збори. Будемо радітись над проектами й конвенцією, а також над тим, як зорганізувати ще перед конвенцією більше число членів до нашої Організації.

ЗА УРЯД ОКРУЖНОГО СОЮЗОВОГО КОМІТЕТУ: Д-р В. Галан, предсідник Семен Чорномаз, касієр Стефан Слободян, секретар

3-річний впис у Регулярну Армію тепер дає право американським молодим людям на ПОВНІЙ КУРС У КАЛЕДЖ або освіту в Бизнесовій чи Фаховій Школі

Згідно з ухвалою Конгресу, привілеї Вояцького Закону Прав є доступні

для кожного кваліфікованого молодого чоловіка, що впишеться

в Нову Регулярну Армію до 6. жовтня 1946

СОТНІ тисяч інтелігентних молодих людей, покінчивши середні школи, не могли собі дозволити на вищу освіту. Тепер вони можуть мати її даром.

НАЙБІЛЬША ОСВІТНА МОЖЛИВІСТЬ В ІСТОРІЇ

Згідно з Вояцьким Законом Прав, кожний молодий чоловік, що впишеться в Регулярну Армію до 6. жовтня 1946 року, матиме право, після звільнення, на освіту чи треніровку в школі чи каледжі по його вибору на кошт уряду. За період, залежно від довготи його служби, уряд платитиме його частку, аж до \$500 за звичайний шкільний рік, плюс \$65 місячно на прожиткові розходи, а \$90 коли він женатий. Після 3-річної служби, наприклад, він може мати 48 місяців освіти, за що в загальному \$5120 — заплатити уряд!

Оригінально вписуватись можуть чоловіки від 17 до 34 року і можуть вписуватись на 1½, 2 або 3 роки.

Армія сама по собі є одною з найкращих шкіл у світі. За посередництва тренування одного або більше з 200 фахових, професійних і технічних навчань, кожний вояк може опанувати їх.

Коли вам 17 років або більше і ви розумово і фізично підходите, ви можете заробляти, навчаючись в Армії. Ви будете одержувати добру плату, поживу, одяг, мешкання і медичну та дентистську обслугову. Ви будете мати 30-денну платну відпустку кожного року. Коли ви впишеться на 3 роки, ви можете вибрати по своєму бажанню для себе відділ служби і місце за морем в Повітряних, Сухопутних або Службових Силах.

ВПИШІТЬСЯ ЗАРАЗ В ВАШІ НАЙБЛИЖЧІЙ АРМІЙСЬКІЙ РЕКРУТАЦІЙНІЙ СТАНЦІЇ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ

POST OFFICE BUILDING, JERSEY CITY, N. J.

PAY PER MONTH—ENLISTED MEN

In Addition to Food, Lodging, Clothing and Medical Care

	Starting Basic Pay Per Month	MONTHLY RETIREMENT INCOME AFTER: 20 Years' Service	30 Years' Service
Master Sergeant or First Sergeant	\$138.00	\$89.70	\$155.25
Technical Sergeant	114.00	74.10	128.25
Staff Sergeant	96.00	62.40	108.00
Sergeant	78.00	50.70	87.75
Corporal	66.00	42.90	74.25
Private First Class	54.00	35.10	60.75
Private	50.00	32.50	56.25

(a)—Plus 20% Increase for Service Overseas.
(b)—Plus 50% if Member of Flying Crews.
(c)—Plus 5% Increase in Pay for Each 3 Years of Service.

Дістаньте докладні інформації сьогодні в найближчій Армійській Рекрутаційній Станції Злучених Держав. Це є ВАША можливість одержати освіту, яку ви хочете, і підготувати себе до успішної кар'єри!

SEE THE JOB THROUGH U.S. Army BE A GUARDIAN OF VICTORY

AIR FORCES • GROUND FORCES • SERVICE FORCES

ПОШУКУЄМО 287 ЖЕРТВОДАВЦІВ по \$100

НАДЗВИЧАЙНА КАМПАНІЯ "СВОБОДИ" НА ДОПОМОГУ УКРАЇНСЬКИМ ЖЕРТВАМ ВІЙНИ

"Свобода", орган Українського Народного Союзу, свідомо того, що її читачі та члени і відділи У. Н. Союзу були завжди прикладом жертвенності в кожній гуманітарній акції імериканських українців, закликає їх тепер до активної та жертвенної участі в проголошеній отсим надзвичайній кампанії, якої ціллю є знайти 500 жертводавців (осіб, товариств, чи відділів), з яких кожний зложив би одноразово не менше як \$100 на допомогу найнещасливішим з нещасливих — українським жертвам війни.

Дальші жертви в цій надзвичайній кампанії "Свобода" на допомогу українським жертвам війни зложили:

213) Іван Самарин (псевдонім), Елмайра, Н. Р. \$ 100.00 Попередню проголошено 21,291.85

Разом \$21,391.85

ХТО НАСТУПНИЙ?

Дальші жертви — по сто доларів чи більше — просимо лати чеками чи поштовими переказами, вписаними на "Свободу", на таку адресу:

SVOBODA

P. O. BOX 346

JERSEY CITY 3, N. J.

КЛІВЛЕНД, ОГАЙО!

Отсим повідомляємо, що

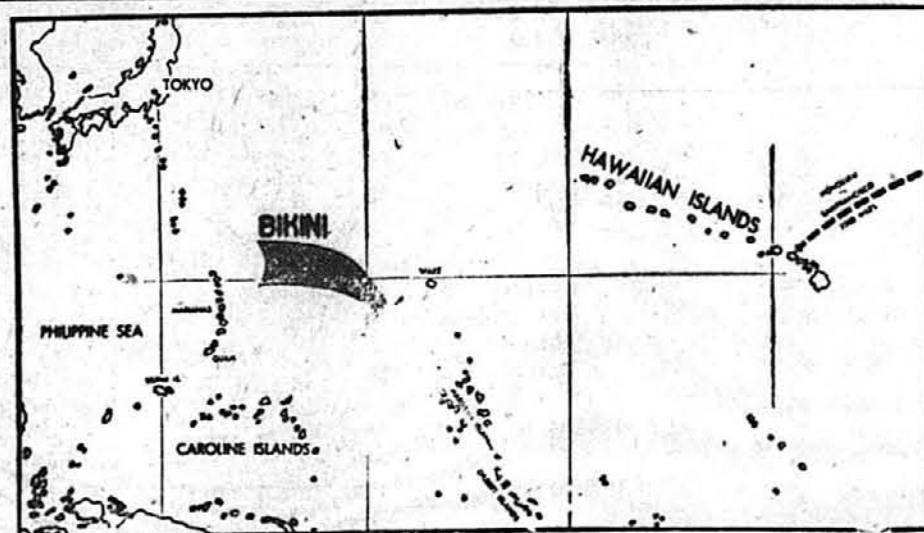
РІЧНІ ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ МІСТА КЛІВЛЕНДУ відбудуться

В НЕДІЛЮ, 3. ЛЮТОГО (FEBRUARY 3, 1946) в годині 1-шій пополудні

В УКР. НАР. ДОМІ, ПІД Ч. 2253 WEST 14th STREET.

Урядники кожного відділу безумовно повинні прийти на визначені збори.

В. Волянський, предсідник Ст. Морозович, скарбник В. Гузіль, секретар

ТАМ, ДЕ ВИПРОБУЮТЬ АТОМОВУ БОМБУ. На цій картині бачимо, де знаходиться на Пашифіку Бікіні Атоль, де будуть випробовувати силу і діяння атомової бомби на воєнних кораблях.

Праця для жінок і муштин WANT ADS

Classified Department—Bergen 4-0237—Bryant 9-0582

МУЖЧИН—ЖІНОК

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

Муж з Жінкою, установлених, жити в гарній домі як господарі в оголошенні Місце в близько Washington, D.C. і Baltimore. Платити, позичити, реквізитів і платити, яку бажаете. Mrs. S. MARENKA, Princess Garden Road, Lanham, Maryland.

Ручної швачки, доброї, волемо мод. Зароб. в часі паузи. Alexander Kitt, 30 W. 57 St., 6th fl., N. Y. C.

Оперейторок, досвідчених при коштах і штатях. Добра платня. Стали роботи. Приємне оточення. Todd Vendig Corp., 84 5th Ave., N. Y. C.

Оперейторів, досвідчених при коштах і штатях. Добра платня. Стали роботи. Приємне оточення. Todd Vendig Corp., 84 5th Ave., N. Y. C.

ДЛЯ КРАЩОГО ЗАВТРА
ЗАТРИМУЙТЕ СВОІ
ВОЄННІ БОНДИ!

Тел-Авів — незвичайна громада в світі

Тому, що через Середній Схід проходять важні лінії світової комунікації, тому, що він є колючою тропкою найбільших релігій — християнської, єврейської, магометанської — все, що там відбувається, є важним і викликає особливий інтерес. Проте новинки, що доходять звідти й поміщуються на перших сторінках газет, не відбивають історичних основ, людських взаємовідносин, які не раз є підставою деяких подій, що там відбуваються. Цей брак повповнює Національне Географічне Товариство у Вашингтоні, Д. К., у своєму недавньому виданні про одну з найбільш незвичайних цивільних громад у світі — про модерне місто Тел-Авів у Палестині.

Тел-Авів, чи „Весняна Гора“, лежить майже на середині середземного побережжя Палестини, поміж біблійним містом Яффа та гірською рікою Ярком. Тел-Авів має тільки 37 років. Започатковане тоді, як жиди, що жили в контрольованій арабами Яффі, рішили розбудувати для самих себе околицю з садками. Сьогодні Тел-Авів — з широкими вулицями, пальмовими та іншими деревами, модерними будинками — виглядає як якийсь успішний місто у південній Каліфорнії. Дійсно, його підсоння, пісочний ґрунт, береги, що омиваються теплим, сонячним морем, все це дуже наподобляє те нове місто у стародавньому світі до купельних міст Каліфорнії та Флориди. В цьому блискучому, веселому місті живе і працює яких 150,000 жителів, утримуючи й поширюючи важні індустрії. Зібравшись там зі всіх кінців світу, вони творять одну з найбільш космополітичних груп населення. Кажуть, що змодернізована єврейська („гібрид“) мова займає місце німецько-єврейської („іддиш“). Але можна почути також мови тих країн, з яких приїздили люди, як рівнож англійську, арабську, турецьку.

Гроші на започаткування цієї зразкової жидівської громади, віддано було з Єврейського Національного Фонду. Це було року 1909. Спочатку Тел-Авів зростав повільно. Під час першої світової війни цей зріст спинено на чотири роки з огляду на те, що турецький уряд наказав евакуацію Тел-Авіва та Яффи. Населення розійшлося. Відновилося життя й праця в Тел-Авіві щойно року 1917, коли вигнано турків. Року 1921 Тел-Авів став окремою громадою, а 1934 дістав права повної мійської корпорації. Управляє місто вибраною мійською радою в 15 членів. Мейора та заступника мейора вибирає рада споміж своїх членів. На 1941 рік населення Тел-Авів складало 140,000, наближуючись кількістю мешканців до старого віками Єрусалиму. Тепер є там яких 160,000, чи 200,000 мешканців, якщо зараховувати також мешканців околиці. Нові секції прилучено до міста, щоб дати місце для новоприбулих, проте відчувається поважний брак помешкань, з огляду на імміграцію.

Від самого початку палес-

тинські жиди виявили охоту до вивчення нових фактів, до виконання різної праці, так як американці в дніх піонерів. Тому не дивно, що студенти, урядники, хлопці, дівчата, всі помагали при будові Тел-Авіву, як столарі, каменярі, мулярі і т. п. Мешкальні і комерційні будинки ставились по модерних зразках. Є там громадський музей, який дозент театрів, мистецькі та музичні центри, малі звіринці. В цьому модерному місті є також великий шпиталь, спортивний майдан, мійський аеропорт та гарні школи.

Живе Тел-Авів торгівлею й промислом, конкуруючи як центр гуртової торгівлі з Яффою. Через нього проходить найбільший експорт Палестини — експорт цитринних овочів. Вони ростуть в береговій смузі, з якої в довоєнні роки висилались міліони скринь з помаранчами та грейпфрутом на європейські ринки. Як провідний центр індустрії в тій частині світу, місто виробляє тисячі силікатової цегли для будівництва. На менших фабриках виробляються меблі, матерії, взуття, цигарки, цукорки, кошики для овочів. Підчас війни більшість фабрик виробляли військові матеріали. Левантський Ярмарок — виставка закордонних і туземних виробів — відбувався регулярно в мирному часі.

З портових заряджень треба згадати невелику загату, збудовану року 1936, яка служить для висадки пасажирів й вилadowання товарів з невеликих кораблів. Більші кораблі мають ставати на якорі на деякій віддалі від берегу.

До війни в крамницях Тел-Авіву можна було знайти різні чужинські товари. Пароплавні бюро оголошували кошти подорожування до Європи й Америки. Підчас війни, будучи переїздом центром для американських військ на Близькому Сході, Тел-Авів мав чимало розважальних місць, таких, які можна бачити в Америці. Відкриті каварни на вулицях, нічні клуби процвітають як в центрі міста, так і вздовж берега. В купельних місцях є модерні салі для танців, модерні оркестри. Чоловіки, жінки, діти грюються на піску, на сонці — що було майже незнане в Палестині до розвитку Тел-Авіву, як модер-

Губернатор стейту Нью Джерзі Волтер Е. Едж проголосив тиждень кампанії для підтримання Американського Братерства. На образку представлені провідні мужі, зібрані в стейтовім домі в місті Трентоні. Разом з губернатором сидить комісар доріг Спенсер Мілер, який є головою кампанії. За ними стоять: секретар стейту Джозеф А. Брофі (зліва), федеральний суддя Філіп Форман, заст. голови Краєвої Конференції Християн і Жидів, яка співпрацює вчасі кампанії.

3 МУЗИКИ

Артистичне турне М. Голінського по Західній Канаді.

Канадсько-українські газети пишуть, що до Західної Канади прибув відомий оперовий співак, Михайло Голінський, де дасть ряд концертів у різних містах. Концертну подорож розпочинає концерт в Едмонтоні, що відбудеться 6. лютого б.р. в Масонік Темпл. Знагоди тих концертів пишуть так:

Привітаймо співака Михайла Голінського на заході.

„Український нарід переживає тепер одну з найчорніших хвили у своїй історії. Одні страждають під московською нагайкою на рідних землях, другі коротають свій вік на Сибірі, а міліони наших скитальців в Європі не тільки що не мають даху над головою, ні теплої сирови, ні одяжину, але й непевні своїй долі завтрашнього дня.

„Наша заморська імміграція, хоч матеріально стоїть незле й живе на свободі, то пригноблена терпінням своїх братів і сестер по тім боці океану. Крім несення помочі нашим скитальцям в Європі, найважливішим питанням для нас у Кана-

ного міста. В січні 1943 року місто почало робити широкі плани на будуче. В січні того року мійська рада затвердила призначення \$20,000.000 на повоєнні плани. З тої суми біля 4,000,000 на будову помешкань, 1,500,000 на нові школи та біля 1,000,000 на парки. Як аванпост західної цивілізації у все це середовище світу, Тел-Авів є важним і цікавим тим, що помагає обернути Палестину в одне з цвітучих, садових місць світу.

Загальна Рада — ФЛІС.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

МАГАНОВ СІТІ, ПА. — На річних зборах Тов. Запорозька Січ, від 305, вибрано урядників на 1946 рік: Іван Годованець, предс., 1127 E. Pine St., Mahanoy City, штат Пенсильванія; 116 E. Market St., Mahanoy City, Pa.; Михайло Гентош, секр., F. O. Box 15, Delano, Pa. — Уряд.

ШКАГО, ІЛЛ. — Річні збори Тов. ім. Вітовського, від 301, відбулись в неділю, 3. лютого, в парохіальній салі при Кортез і Оклей ул. в год. І. пополузні. Просимо прийти на ті збори і вибрати уряд на 1946 рік. — За уряд: М. Доманчук, пр.; М. Горинь, секр.

БІНГЕМТОН, Н. Я. — Тов. Запорозька Січ, від 21, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбулись в неділю, 3. лютого, в год. І. пополузні в галі У. Н. Дом. Визнаємо всіх членів бути на цих зборах. — За уряд: І. Мартинів, предс.; П. Садонець, кас.; Т. Сынк, секр.

БРУКЛІН, Н. Я. — Тов. ім. Богд. Хмельницького від Покр. Пресер. Троїш, від 158, повідомляє, що місячні збори відбулись в суботу, 2. лютого, в год. 8. вечір, в У. Н. Домі, 216 ренд ул. Просимо всіх членів прийти на збори, бо буде лют контроль і інші на ці справи. — Ю. Павчак, гол.; М. Багала, фін.; секр.; С. Гавашко, кас.; М. Кіт, рек. секр.

ді й Америці тепер, це видержати що тяжку пробу й не заломитись духово. Тому треба підтримувати всякі спроби, що мають на цілі моральне скріплення й піднесення духа „Колісь, як наш нарід перенарод.

живав подібну руїну, по Україні ходили лірники й кобзарі і в піснях та думах оспівували велич України, геройські діла наших козаків і тим способом підбадьорювали наш нарід, гоїли душевні рани та впливали в його серце надію на кращу будучність.

„Нині українська пісня має те саме історичне завдання. А коли та наша пісня має бути передана ще голосом найбільшого тепер українського співака — тенора, Михайла Голінського, то всі ми, чи то в містах, чи на фермах, повинні масово заповнити салі, де співають наш соловій. Слухати його чаруючого співу й наповняти свої серця свіжою надією, новим бадьорим духом і кріпкою вірою в остаточну перемогу нашої справи“.

БРІДЖПОРТ, КОНН. — Тов. Українська Січ, від 59, повідомляє всіх своїх членів і членів, що місячні збори відбулись в неділю, 3. лютого, в галі церковній, точно в год. 2:30 пополузні. Визнаємо всіх членів прийти на час, бо будуть важні справи до поладження. Привітаємо членів про нових членів і їх діти, щоб вислати їх заки делегат поїде на конвенцію. — М. Галікевич, секр.

ПОШУКУВАННЯ

МИХАЙЛО ЖУК, що походить з села Пяткова, повіт Доброміль, хай зголоситься по лист з краю; Ниса: Mr. JOHN WOZNY 1222 Pearl St. Wilmington, Del.

КОНСТАНТИН ГИЛКА просить свою тітку ОЛЬГУ ЖУРАКОВСЬКУ, котра мешкає в Cleveland, Ohio, про пошук. Він сам знаходиться в Австрії. По дальшій відомості просить писати до:

Mr. JOHN WOZNY 1222 Pearl St. Wilmington, Del.

Василь Фарига з Галичини, повіт Перемішлян, зараз в таборі для скитальців в Австрії, шукає своєї сестри СТЕФУ ФАРИГА, яка мабуть живе в Нью Йорку. Хтоб знав про неї, то просить написати на адресу: JULIAN BARANKO 495 S. 20th St., Newark, N. J.

Іван Теодорович з Вінниці на Україні, хай напише лист до: Сп. Самуїла Л. Томаса, 3842475, Б'юро, 54718 F. A. Bn., A. P. O. 758, c/o Post Master, New York, N. Y.

Евген Пруць пошукує тети Софії Пруць, з села Білої, повіт Рівний. Ниса: Пруць Евген, Oberdorf Hotel "Louise", Provinz Allgäu, Bayern, GERMANY, A. P. O. 757 U. S. Army, UNRRA Theame 90.

Еміль Духовит пошукує своїх кривих: рідну сестру Гезен Мацей, її мужа Казимира Мацей та швагря Михайла і сестру Марію Нексифорену. Ниса: Еміль Духовит, 1. Ukrainische Fluchtlinger Lager, Lehenekaserne in Salzburg, Osterreich.

Дія 14. січня 1946 року помер у 62. році життя

ВАСИЛЬ КЛИМАНЬ довголітній член відділу 147 У. Н. Союзу в Аленгаї, ПА.

Покійний походить з села Кне-хт, повіт Бірора, Остевина в смутку мужа Теодора, 4 домки 12 сина. Похорон відбувся в суботу, 26. січня в українській церкві в Ріверсайді. — В. М. П. І. Федорак, секр.

Дія 14. січня 1946 року помер у 62. році життя

ВАСИЛЬ КЛИМАНЬ довголітній член відділу 147 У. Н. Союзу в Аленгаї, ПА.

Покійний походить з села Кне-хт, повіт Бірора, Остевина в смутку мужа Теодора, 4 домки 12 сина. Похорон відбувся в суботу, 26. січня в українській церкві в Ріверсайді. — В. М. П. І. Федорак, секр.

Дія 14. січня 1946 року помер у 62. році життя

ВАСИЛЬ КЛИМАНЬ довголітній член відділу 147 У. Н. Союзу в Аленгаї, ПА.

Покійний походить з села Кне-хт, повіт Бірора, Остевина в смутку мужа Теодора, 4 домки 12 сина. Похорон відбувся в суботу, 26. січня в українській церкві в Ріверсайді. — В. М. П. І. Федорак, секр.

Дія 14. січня 1946 року помер у 62. році життя

ВАСИЛЬ КЛИМАНЬ довголітній член відділу 147 У. Н. Союзу в Аленгаї, ПА.

Покійний походить з села Кне-хт, повіт Бірора, Остевина в смутку мужа Теодора, 4 домки 12 сина. Похорон відбувся в суботу, 26. січня в українській церкві в Ріверсайді. — В. М. П. І. Федорак, секр.

Дія 14. січня 1946 року помер у 62. році життя

ВАСИЛЬ КЛИМАНЬ довголітній член відділу 147 У. Н. Союзу в Аленгаї, ПА.

Покійний походить з села Кне-хт, повіт Бірора, Остевина в смутку мужа Теодора, 4 домки 12 сина. Похорон відбувся в суботу, 26. січня в українській церкві в Ріверсайді. — В. М. П. І. Федорак, секр.

Дія 14. січня 1946 року помер у 62. році життя

ВАСИЛЬ КЛИМАНЬ довголітній член відділу 147 У. Н. Союзу в Аленгаї, ПА.

Покійний походить з села Кне-хт, повіт Бірора, Остевина в смутку мужа Теодора, 4 домки 12 сина. Похорон відбувся в суботу, 26. січня в українській церкві в Ріверсайді. — В. М. П. І. Федорак, секр.

Дія 14. січня 1946 року помер у 62. році життя

ВАСИЛЬ КЛИМАНЬ довголітній член відділу 147 У. Н. Союзу в Аленгаї, ПА.

Покійний походить з села Кне-хт, повіт Бірора, Остевина в смутку мужа Теодора, 4 домки 12 сина. Похорон відбувся в суботу, 26. січня в українській церкві в Ріверсайді. — В. М. П. І. Федорак, секр.

ВІЛКС-БЕРІ, ПА. — Бр. св. Івана Христителя, від 223, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбулись в неділю, 3. лютого, зраз по Са. Божій, в салі парохіальній. Просимо членів прийти на час і віршити свої довги. — Уряд.

ПОШУКУВАННЯ

МИХАЙЛО ЖУК, що походить з села Пяткова, повіт Доброміль, хай зголоситься по лист з краю; Ниса: Mr. JOHN WOZNY 1222 Pearl St. Wilmington, Del.

КОНСТАНТИН ГИЛКА просить свою тітку ОЛЬГУ ЖУРАКОВСЬКУ, котра мешкає в Cleveland, Ohio, про пошук. Він сам знаходиться в Австрії. По дальшій відомості просить писати до:

Mr. JOHN WOZNY 1222 Pearl St. Wilmington, Del.

Василь Фарига з Галичини, повіт Перемішлян, зараз в таборі для скитальців в Австрії, шукає своєї сестри СТЕФУ ФАРИГА, яка мабуть живе в Нью Йорку. Хтоб знав про неї, то просить написати на адресу: JULIAN BARANKO 495 S. 20th St., Newark, N. J.

Іван Теодорович з Вінниці на Україні, хай напише лист до: Сп. Самуїла Л. Томаса, 3842475, Б'юро, 54718 F. A. Bn., A. P. O. 758, c/o Post Master, New York, N. Y.

Евген Пруць пошукує тети Софії Пруць, з села Білої, повіт Рівний. Ниса: Пруць Евген, Oberdorf Hotel "Louise", Provinz Allgäu, Bayern, GERMANY, A. P. O. 757 U. S. Army, UNRRA Theame 90.

Еміль Духовит пошукує своїх кривих: рідну сестру Гезен Мацей, її мужа Казимира Мацей та швагря Михайла і сестру Марію Нексифорену. Ниса: Еміль Духовит, 1. Ukrainische Fluchtlinger Lager, Lehenekaserne in Salzburg, Osterreich.

Дія 14. січня 1946 року помер у 62. році життя

ВАСИЛЬ КЛИМАНЬ довголітній член відділу 147 У. Н. Союзу в Аленгаї, ПА.

Покійний походить з села Кне-хт, повіт Бірора, Остевина в смутку мужа Теодора, 4 домки 12 сина. Похорон відбувся в суботу, 26. січня в українській церкві в Ріверсайді. — В. М. П. І. Федорак, секр.

Дія 14. січня 1946 року помер у 62. році життя

ВАСИЛЬ КЛИМАНЬ довголітній член відділу 147 У. Н. Союзу в Аленгаї, ПА.

Покійний походить з села Кне-хт, повіт Бірора, Остевина в смутку мужа Теодора, 4 домки 12 сина. Похорон відбувся в суботу, 26. січня в українській церкві в Ріверсайді. — В. М. П. І. Федорак, секр.

Дія 14. січня 1946 року помер у 62. році життя

ВАСИЛЬ КЛИМАНЬ довголітній член відділу 147 У. Н. Союзу в Аленгаї, ПА.

Покійний походить з села Кне-хт, повіт Бірора, Остевина в смутку мужа Теодора, 4 домки 12 сина. Похорон відбувся в суботу, 26. січня в українській церкві в Ріверсайді. — В. М. П. І. Федорак, секр.

Дія 14. січня 1946 року помер у 62. році життя

ВАСИЛЬ КЛИМАНЬ довголітній член відділу 147 У. Н. Союзу в Аленгаї, ПА.

Покійний походить з села Кне-хт, повіт Бірора, Остевина в смутку мужа Теодора, 4 домки 12 сина. Похорон відбувся в суботу, 26. січня в українській церкві в Ріверсайді. — В. М. П. І. Федорак, секр.

Дія 14. січня 1946 року помер у 62. році життя

ВАСИЛЬ КЛИМАНЬ довголітній член відділу 147 У. Н. Союзу в Аленгаї, ПА.

Покійний походить з села Кне-хт, повіт Бірора, Остевина в смутку мужа Теодора, 4 домки 12 сина. Похорон відбувся в суботу, 26. січня в українській церкві в Ріверсайді. — В. М. П. І. Федорак, секр.

Дія 14. січня 1946 року помер у 62. році життя

ВАСИЛЬ КЛИМАНЬ довголітній член відділу 147 У. Н. Союзу в Аленгаї, ПА.

Покійний походить з села Кне-хт, повіт Бірора, Остевина в смутку мужа Теодора, 4 домки 12 сина. Похорон відбувся в суботу, 26. січня в українській церкві в Ріверсайді. — В. М. П. І. Федорак, секр.

Дія 14. січня 1946 року помер у 62. році життя

ВАСИЛЬ КЛИМАНЬ довголітній член відділу 147 У. Н. Союзу в Аленгаї, ПА.

Покійний походить з села Кне-хт, повіт Бірора, Остевина в смутку мужа Теодора, 4 домки 12 сина. Похорон відбувся в суботу, 26. січня в українській церкві в Ріверсайді. — В. М. П. І. Федорак, секр.

ШУКАЮТЬ ОБІБ

Хто знає де є Галицький Пісирник, з Городища, має бути де в околиці Нитра Фолс, прошу подати адресу, або сам зголоситись до братиці: WASYL NYKFORUK, 1666 Ohio Ave., Bronx 61, N. Y.

Нижче підписаний пошукує свого стрийчного брата МИХАЙЛА ІВАСЕЧКО і стрийчню сестру ЮЛІЮ ІВАСЕЧКО, обоє із села Константинополь, повіт Тернопіль. Вони обоє жили в Ілліноїс, коли лише приїхали в Україну в 1910. Хто знає би де вони сей час живуть, або вони самі, чи їхня родина, хай напишуть на таку адресу:

TOM EWASKO 836 N. Maplewood Avenue, Chicago 22, Ill.

ПОШИРЯЙТЕ „СВОБОДУ“

ІВАН КОВАЛЬЧУК FUNERAL DIRECTOR & EMBALMER

ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ NEW JERSEY

ЦІНИ ПРИСТУПНІ ДЛЯ ВСІХ ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАЙКРАЩА У випадку смутку в родні клімте як в день так і вночі

JOHN KOWALCHUK

79 Sussex Street JERSEY CITY 2, N. J. Tel. BErgen 4-5131

МІРОН ЛІТВИН І СИН

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

Обслуга шпра і чесна 801 SPRINGFIELD AVENUE, cor. Springfield Ave. IRVINGTON, N. J. Phone: ESsex 3-9090

НЕ ВИДАВАЙТЕ ЗБАГАТО

Завжди ШАДІТЬ дещо з вашого забезпечення.

Ми улажуємо прекрасні ЦІЛИЯ ПОХОРОН за \$150.00

У випадку смутку в родні клімте

KAIN MORTUARIES, INC.

S. KANAI KAIN, Pres. 433 STATE STREET PERTH AMBOY, N. J. Phone PE 4-4644

J. H. WEST, Mgr. 86 ELIZABETH AVENUE, NEWARK, N. J. Phone: B'glow 3-6782

P. K. BORDEN, Mgr. Colonial Mansion ELIZABETH, N. J. 228 WEST JERSEY STREET Phone: EL 2-3611

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

заряджує погребам по \$150 ціни так низькі як ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer 437 E. 5th ST., NEW YORK CITY. Refined funerals at low as \$150. Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

Занимаєсь похороном в БРОНКСІ, БРОУКЛІНІ, НЬЮ ЙОРКУ І ОКОЛИЦІХ

129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel: ORchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL 70